

landsk Mønt. Men det er klart, at Landbruget er akkurat lige saa konkurrence-dygtigt, men kun faar forøget Gæld. Det vil sige, den, der sidder i det, faar Formuen formindsket, men Produktionen af en vis Vare er akkurat lige saa rentabel eller akkurat lige saa lidt rentabel efter en Stigning som før, hvis de Varer, han skal købe, og de Varer, han skal bruge, gaar ned til den samme reelle Værdi, som de havde før Kronestigningen. Saadan vil det ogsaa være med Hensyn til baade Haandværk og Industri og i Virkeligheden ogsaa med Hensyn til Handel. Man kunde maaske antage, at en Handelsforretning vilde tabe paa sit Lager, men det er i Virkeligheden efter min Opfattelse ikke rigtigt. Den vilde tabe et vist Antal Kroner, men de Kroner, den nu faar, maatte være af samme Værdi som det større Antal Kroner, den fik i Forvejen, og den vilde kunne indkøbe den samme Varemængde fra Udlandet som tidligere, kort sagt, den reelle Værdi vilde i Virkeligheden være den samme efter Kronestigningen som før.

Det, som er Ulykken, og det, som standser Produktionen og medfører Arbejdsløshed, er vor egen Stædighed, det er den Omstændighed, at vi ikke vil indrette os efter de Forhold, som det økonomiske Liv byder os. Hvad er det nemlig, der ikke gaar ned? Raastofferne, ja, dem har vi ikke mange af her i Landet, dem indfører vi væsentligst fra Udlandet; Prisen paa dem gaar derfor automatisk ned, og de Raastoffer, vi har herhjemme, som Træ og en lille Smule Tørv, de er selvfølgelig nødt til at gaa ned i Pris i samme Forhold, fordi de konkurrerer med udenlandske Raavarer, der fuldt ud kan erstatte dem. Man kan vel heller ikke sige andet end, at Kapitalrenten faktisk er gaaet ned, endogsaa mere end Kronestigningen betinger. Hvis man fastholdt den samme Rentefod, og Kronen steg, er Renten i Virkeligheden ikke gaaet op, men nu er Forholdet det, at vi har faaet en Diskontoneedsættelse, og saa forekommer det mig, at man maa gaa ud fra, at Kapitalrenten, den Udgift, som naturnødvendig følger med at skulle laane Kapital, i Virkeligheden ogsaa er gaaet ned i samme Forhold, som Kronen er steget. Hvad er det da, der ikke vil gaa ned? Det er Prisen paa vor egen personlige Ydelse, paa vor Arbejdskraft, og her tænker jeg ikke blot paa de organiserede Arbejdere, men paa et hvilket som helst Arbejde, der ydes. Prisen paa dette vil ikke gaa ned til den

Værdi, som Kronestigningen betinger, og som faktisk er den samme Værdi, som man tidligere fik. Nu er Kronen steget, men ikke desto mindre vil man alligevel have noget nær det samme Antal Kroner for sit Arbejde, med andre Ord, man vil have en Fortjeneste af den Krise, vi er inde i; dette sit Krav vælter man over paa andre og rammer derved først og fremmest Produktionen, og da dennes forskellige Grene ikke kan fremskaffe det nødvendige Arbejde, bliver Resultatet Arbejdsløshed og Ulykke, ogsaa for dem, der ikke vil gaa ind under de Vilkaar, som de nye økonomiske Forhold byder os.

Der er altsaa visse Befolkningslag i vort Samfund, som paa Grundlag af Kronestigningen vil have en reel Forøgelse af Betalingen for deres Arbejde, og det er det, der gør, at Krisen kommer ind over os, det er det, der standser Produktionen og medfører Arbejdsløshed. Jeg skal ganske kort nævne, hvad dette betyder, og jeg vil da nævne de Arbejds lønninger, som er gældende for Øjeblikket, ikke fordi jeg mener, det er det eneste, der burde fremdrages i denne Forbindelse — og jeg skal heller ikke udtale mig om, hvorvidt det er det væsentligste eller ej —, men det er egentlig det eneste Forhold, man statistisk kan kontrolere og derfor dokumentere. I Henhold til Statistiske Efterretninger er den gennemsnitlige Arbejds løn for faglærte Arbejdere indenfor Industrien for Tiden saadant noget som imellem 185 og 190 Ø. i Timen. Med den Kronekurs, vi havde i December Maaned 1924, vil dette omregnet i Guldøre repræsentere saadant noget som 122 eller 123 Ø. i Timen, men efter den Kurs, vi nu har, vil det repræsentere et Beløb af ca. 173 Ø. i Timen. Hvis man imidlertid omregner den Værdi, som 185 Ø. efter den nuværende Kurs vilde have i Sammenligning med Kursen i December 1924, saa vilde en Timeløn af 185 Ø. nu faktisk repræsentere et Beløb af omkring ved 260 Ø. i Timen, altsaa rundt regnet en Stigning paa ca. 40 pCt. Men det er dog klart, at hvis Arbejdere eller overhovedet alle, der faar Løn for deres Arbejde, vilde kræve en Lønforhøjelse for deres personlige Arbejdsydelse paa 40 pCt., vilde alle og enhver sige: Ja, men det er jo fuldkommen afsindigt, det er at slaa al Produktion i Stykker og skabe Arbejdsløshed, at føre en Ulykke ind over Samfundet. Men det er faktisk dette, man i dette Øjeblik kræver, hverken mere eller mindre, man vil have en Forhøjelse af Lønnen for sit personlige Arbejde paa 40 pCt., og det